

Oponentský posudek na rigorózní práci

Mgr. Richard Znamenáček

Indické kroniky Fernãa Lopese de Castanheda a Gaspara Correii

Předkladatel si za téma své práce zvolil dvě rozsáhlé kroniky budování portugalského panství v Indii v první polovině 16. století a rozhodl se srovnat přístup jejich dvou autorů k témuž dějinnému úseku se zvláštním zřetelem k vykreslení historické osobnosti Afonsa de Albuquerque. Jeho práce má záslužný charakter literárněhistorický zejména ve vztahu k českému prostředí, v němž se přiblížením této dějepisecké linie i historické etapy samé pouští na pole téměř neorané, ale navíc přesahuje přinejmenším ve svém komparativním aspektu pouhou kompilaci portugalské sekundární literatury k tomuto tématu, byť z ní právem vydatně čerpá. Autor není historik, svých filologických znalostí však využívá ke zkoumání děl historiografických, které má nutně interdisciplinární povahu. Nejsm kompetentní odborně posoudit jeho historické pojetí, vyjádřím se tedy k práci jako celku a zhodnotím ji jako portugalistka.

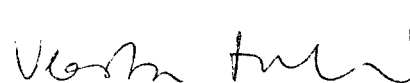
Úkol, který si kandidát vytkl, byl nemalý a on k němu přistoupil po zralé úvaze a se znalostí věci, jak věrohodně vyplývá z Úvodu, vřazujícího vybrané kroniky do kontextu dobové historiografie i základní sekundární literatury k danému období. Práce je promyšleně členěna do tří kapitol. První podává nezbytné informace o historickém pozadí, na němž obě kroniky vznikly, a přehled o portugalské literatuře s tematikou zámořských objevů včetně beletrie. Kapitola druhá a třetí mají prakticky paralelistickou výstavbu, podtrhující spolu s rozsahovou vyvážeností jejich komparativní ráz. Autor zpracoval úctyhodné množství materiálu a text doprovodil podrobnými poznámkami i řadou citací ve vesměs zdařilém překladu. Osvědčil přitom nejen schopnost používat portugalštinu jako jazyk teoretického studia, ale také prokázal vhléd do historické portugalštiny 16. století s jejími pravopisnými a jinými odchylkami. Text je dobře formulován s minimem prohřešků proti jazykové normě. Bibliografické údaje se neřídí nejnovějším územ, zachovávají však systém. Poznámky poněkud zatěžuje opakované opakování nezkrácených citací místo *op. cit.* V textu samém bych mimoto dala přednost přechylování ženských jmen.

Výsledkem je solidní fundovaná práce faktografického rázu, což vzhledem k přenosu do jiného prostředí rozhodně není málo. Dobře se čte a dost možná aspiruje na budoucí zprostředkování daného tématu širšímu publiku. Rezervy má v hledisku filosofickém a

religionistickém, tam si vystačila například s rudimentárním „křesťanstvím“, což je vzhledem ke spektru různých proudů v rámci křesťanského myšlení trochu málo; při hlubším ponoru do dané problematiky by možná také nepůsobilo tak překvapivě, že monoteističtí muslimové nejsou označováni za stejné „pohany“ jako hinduisté (s. 100), a konfuciánství by bylo vřazeno mezi náboženství přece jen nuancovaněji (s. 12). Trochu postrádám razantnější závěr, takto nazvané kapitoly tu sice jsou hned tři, ale výrazně se neliší od shrnutí a plynule přecházejí k perspektivám. To jsou však pouze dílčí výhrady ve srovnání s obdivuhodným rozsahem komparativně popsaného historického textu.

Celkově předloženou práci hodnotím jednoznačně kladně a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze 9. listopadu 2008

PhDr. Vlasta Dufková